

[Aidt.]

slag om Oprettelse af et Institut for Bygningsforskning min varmeste anbefaling.

Søren Olesen: Der kan sikkert være udmærket Brug for et saadant Bygningsforskningsinstitut, og derfor kan vi ogsaa fra vor Side give Forslaget Tilslutning. Men vi gaar ud fra efter de Formaal, der er angivet i § 1, at dette Institut ikke skal udstyres med nogen særlig Myndighed, for det viser sig, at saa længe den Slags Institutioner er oplysende og vejledende, virker de udmærket til Fremme af Sagerne, men hvis de bliver udstyret med for megen Magt og Myndighed, kan de komme til at virke lige modsat, saa de virker hemmende paa den Sag, de skulde fremme.

Der er kun et Ord her, som jeg kan være lidt betænkelig ved. Det er Ordet „samordne“. Det bør kun skulle forstaas saadan, at det skal samordne Forskningen. Det maa ikke forstaas saadan, at Instituttet paa en vis Maade skulde stille sig hindrende i Vejen for privat Forskning og privat Virksomhed paa dette Omraade. Det kan jo ikke helt nægtes, at hvad Boligbyggeriet angaar, har den Statsstøtte, der har været ydet i en Aarrække, i nogen Maade virket fordyrende og skærpet Kravene til Boligbyggeriet, saa det i den Situation, vi nu staar i, til en vis Grad virker som en Hindring særlig for det lettere Boligbyggeri. Der er naturligvis en Forskel, skal jeg villig indrømme, paa det saakaldte Kasernebyggeri, som særlig i Storbyerne er nødvendigt, og Parcelbyggeriet. Jeg mener absolut, at ude omkring i de mindre Købstæder, Stationsbyer og i Forstadskommuner bør der være Adgang til et lettere Boligbyggeri, og der bør ogsaa være Adgang til at bruge andre Materialer end dem, der hidtil har været anvendt. Hvis vi i nær Fremtid skal skaffe de Lejligheder til Veje, der er Brug for, vil det være nødvendigt at give Mulighed for en Seriefremstilling af Huse og for at gaa over til at bygge dem af andre Materialer. Her synes jeg i nogen Maade, at de nuværende Kreditinstitutioner virker hemmende paa Udviklingen. Det er meget vanskeligt at faa Laan og Statslaan i de Huse, som ikke er bygget efter de helt almindelige Regler. Dèr vil jeg haabe, at det netop er Meningen med det Institut, som nu er foreslaaet oprettet, at det skulde undersøge saadanne nye Bygningsmetoder og hjælpe til, at de kunde anerkendes af Loven, og at de kunde fremmes paa den Maade, at der ogsaa gaves økonomisk Støtte til dem saavel igennem Kreditforeninger som ved Statslaan og andre Laaneforanstaltninger.

Jeg maa maaske lige omtale et Forhold, der har undret mig noget, og det er dette, at der er udstedt et Forbud imod at give Laan i og Brandforsikring af Bygninger, hvor der ikke foreligger Byggetilladelse. Jeg vil gerne spørge den højtærede Indenrigsminister: Er det virkelig Meningen, at en Mand, som har faaet skrabet noget Byggemateriale sammen, og som forsøger nu at skaffe sig selv et Hus, skal staa med Hatten i Haanden og løbe Spidsrod igennem alle de forskellige Myndigheder fra Indenrigsministeriet til Handelsministeriet og hele Vejen igennem, og hvis han saa ikke faar de nødvendige Tilladelser til at bygge og anvende de Materialer, han har faaet fat i, kan han ikke faa sit Hus brandforsikret og heller ikke opnaa Laan, og saa er det selvfølgelig ganske umuligt for ham at bygge. Det er nu engang saadan, at selv om Statistiken viser, at der kun er en vis Mængde Byggematerialer for Haanden, vil det altid være muligt for en hel Del Mennesker at skaffe noget ad privat Vej gennem private Skove o. lign., saadan at man ikke altid kan regne med, at Statistikken kommer til at passe; jeg tror jeg kan sige, at hvis vi ikke skulde faa flere Boliger bygget end dem, som Statistikken viser der er Byggematerialer til, vil det komme til at se daarligt ud.

Jeg vil gerne sammenfatte vort Standpunkt saadan, at hvis dette Institut vil holde sig til det, som er foreskrevet her, og virke oplysende, vejledende og fremmende paa Byggeriet, kan vi give det Tilslutning, men vi haaber altsaa, at det ikke maa blive for konservativt indstillet og udstyret med for stor Myndighed, for der er jo Institutioner nok i Forvejen, som de, der vil bygge, skal henvende sig til, og det var ikke godt, at der blev flere.

Indenrigsministeren (Kjær): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for den Tilslutning, som de har givet Lovforslaget. Det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard og flere andre ærede Medlemmer har i deres Taler været inde paa Spørgsmaalet om Bestyrelsens Sammensætning og Ledelsen af Instituttet. Det giver mig Anledning, ligesom for øvrigt forskellige andre Bemærkninger gør det, til at fremføre nogle Bemærkninger af mere almindeligt Indhold.

Naar Forslaget i det hele taget er fremkommet, er det jo ikke, fordi man ikke her i Danmark har haft Byggeforskning tidligere, en saadan har paa mangfoldige Omraader fundet Sted. Men det har, saa vidt jeg kan